

Kodeks rzetelności naukowej (Academic Honesty Policy) w Prywatnym LO Sióstr Nazaretanek z Oddziałami Międzynarodowymi

1. Uzasadnienie (rationale):

Prywatne LO Sióstr Nazaretanek z Oddziałami Międzynarodowymi stawia sobie za cel wychowanie i nauczanie wspomagające pełny i integralny rozwój osoby (misja Szkoły). Cel ten stara się osiągać poprzez współpracę uczennic i nauczycieli opartą na następujących wartościach: prawdomówność, uczciwość, szacunek, zaufanie, obowiązek przestrzegania przyjętych zobowiązań oraz uznanie dla prawa własności intelektualnej. Szkoła promuje uczciwość, wpajając uczennicom obowiązujące normy etyczne oraz standardy rzetelności naukowej.

2. Profil uczennicy IB DP

Właściwy system wartości, dobre praktyki i wysokie standardy rzetelności uwydatniają potrzebę ustawicznego kształtowania właściwych postaw uczennic. Profil absolwentki liceum oraz uczennicy programu matury międzynarodowej wskazuje osoby postępujące według określonych poniżej zasad: "Działamy w sposób rzetelny i uczciwy, z dużym poczuciem słuszności i sprawiedliwości, a także z szacunkiem w stosunku do godności i praw wszystkich ludzi. Podejmujemy odpowiedzialność za nasze działania i ich konsekwencje". (Profil ucznia IB, p.2,)

3. Definicja

3.1. Rzetelność naukowa (academic honesty):

Rzetelność naukowa to zespół wartości i umiejętności, które służą kształtowaniu postaw osobistej uczciwości oraz wspierają dobre praktyki w nauczaniu, uczeniu się i ocenianiu. Wymóg rzetelności naukowej dotyczy wszystkich prac uczennicy przedstawianych jako jej samodzielne i autentyczne prace.

3.2. Własność intelektualna

Własność intelektualna to rezultat wysiłku intelektualnego podejmowanego w celu osiągnięcia celów w obrębie różnych dyscyplin. Odnosi się zarówno do prac pisemnych, jak i praktycznych czy uczestnictwa w dyskusji.

3.3. Samodzielność/autentyczność pracy (authentic authorship)

Samodzielna/autentyczna praca to rezultat każdej indywidualnej, twórczej aktywności, niezależnie od jej wartości, przeznaczenia i środków wyrazu. Może być wyrażony słowem, symbolem matematycznym, znakiem graficznym lub innymi środkami komunikacji ludzkiej.

4. Nierzetelność naukowa (malpractice):

Według Organizacji Matury Międzynarodowej nierzetelność naukowa to działanie, które może doprowadzić lub prowadzi do uzyskania przez uczennicę w sposób nieuczciwy przewagi w przypadku oceny jednego lub więcej komponentów. Do nierzetelności naukowej zalicza się:

- 4.1. Plagiat, czyli prezentowanie słów, wyników badań lub teorii autorstwa innych osób jako własnych.
- 4.2. Zmowę, czyli zezwolenie na wykorzystanie lub skopiowanie własnej pracy przez inną uczennicę.
- 4.3. Duplikat, czyli złożenie tej samej pracy w dwóch różnych komponentach lub kryteriach uzyskania dyplomu.
- 4.4. Fabrykowanie danych, czyli zmyślanie wyników badań i przedstawianie ich jako prawdziwe.
- 4.5. Fałszowanie, czyli zmienianie lub pomijanie niewygodnych danych, przez co wyniki badań nie zostają prawdziwie zaprezentowane.
- 4.6. Nieuczciwość w czasie egzaminów pisemnych wyrażająca się w następujący sposób:
 - 4.6.1. wykorzystywanie nieautoryzowanych materiałów podczas egzaminu (np.: telefonu, notatek),
 - 4.6.2. pozostawienie i/lub korzystanie z nieautoryzowanych materiałów w toalecie wyznaczonej dla uczennic w czasie egzaminów,
 - 4.6.3. nieodpowiednie zachowanie podczas egzaminu (np. próba zakłócenia przebiegu egzaminu, rozpraszanie innych uczennic),
 - 4.6.4. wymienianie informacji lub przekazywanie i ich innym uczennicom na temat zawartości arkuszy egzaminacyjnych,
 - 4.6.5. odmawianie współpracy z egzaminatorem lub innym członkiem komisji egzaminacyjnej odpowiedzialnym za przebieg egzaminu,
 - 4.6.6. podawanie się za inną uczennicę,
 - 4.6.7. kradzież arkuszy egzaminacyjnych,
 - 4.6.8. używanie nieautoryzowanego kalkulatora lub używanie kalkulatora w czasie egzaminów, na których jest to niedozwolone,
 - 4.6.9. wyjawienie lub omawianie zawartości arkuszy egzaminacyjnych z osobami spoza szkoły w ciągu 24 godzin po egzaminie.
- 4.7. Inne przypadki, w których uczennica uzyskuje przewagę w sposób nieuczciwy lub, które wpływają na wyniki pozostałych uczennic:
 - 4.7.1. fałszowanie danych w zakresie CAS,
 - 4.7.2. kopiowanie tekstów, które powstały w innym języku, samodzielne tłumaczenie ich i wykorzystywanie jako własnych teorii,
 - 4.7.3. współpraca w czasie egzaminu z inną uczennicą, przekazywanie lub konsultowanie odpowiedzi na pytania egzaminacyjne,
5. Rozróżnienie pomiędzy uzasadnioną współpracą (collaboration) a niedozwoloną złą współpracą (collusion)

IB zezwala uczniom na współpracę w przygotowywaniu różnych prac, w tym części prac egzaminacyjnych. Rezultat pracy grupowej musi jednak być opracowany i oceniony indywidualnie. Przedstawienie zatem tej samej pracy przez kilka uczennic będzie uznane za

naruszenie zasad rzetelności naukowej. Aby uniknąć „zmowy” uczennice powinny przygotować pracę indywidualnie, używając w opisie własnych słów.

6. W celu kształtowania postaw rzetelności naukowej i wypracowywania dobrych praktyk pracy naukowej, Szkoła zapewnia uczennicom:

6.1. Kurs pisania prac naukowych (academic writing) w ramach literatury angielskiej oraz języka angielskiego B obejmujący zagadnienia:

- 6.1.1. właściwego planowania i organizacji wypowiedzi pisemnej (wybrane aspekty gramatyki, rejestr, organizacja akapitów, formułowanie tezy, planowanie, parafrazowanie, cytowanie, ewaluacja źródeł),
- 6.1.2. przygotowania źródeł (krytyczne czytanie źródeł, robienie notatek, poszukiwanie informacji w Internecie),
- 6.1.3. właściwego użycia źródeł (unikanie plagiatu, zapoznanie z przyjętymi w szkole systemami cytowania, nauka cytowania, parafrazowania, streszczania, zapisywania przypisów i bibliografii),
- 6.1.4. zapoznania z różnymi formami tekstów pisanych (uzasadnienie, abstrakt, plan, indywidualne wymagania dotyczące prac w poszczególnych grupach przedmiotów: prace pisemne z historii, literatury, nauk przyrodniczych i matematycznych; pisanie listów motywacyjnych),
- 6.1.5. przygotowanie wystąpień ustnych,
- 6.1.6. umiejętności edytowania tekstu (eliminowanie błędów gramatycznych i językowych, używanie obiektywnego i stosownego języka wypowiedzi),
- 6.1.7. pisania pracy w języku angielskim jako drugim języku (zapoznanie ze słownictwem używanym w cytowaniu źródeł, poznanie zaawansowanych form wypowiedzi).

6.2. Omówienie dokumentów: „General regulations”, „Academic Honesty” oraz „Szkolnego kodeksu rzetelności naukowej”, zapewniając uczennicom pełne wyjaśnienie pojęć:

- 6.2.1. rzetelność naukowa,
- 6.2.2. nierzetelność,
- 6.2.3. autentyczna praca ucznia,
- 6.2.4. prawa autorskie,
- 6.2.5. odpowiedzialność indywidualna.

6.3. Omówienie APA i MLA oraz sposobu cytowania w języku ojczystym.

6.4. Omówienie dokumentu: "Conduct of examination" i właściwe przeprowadzenie egzaminów.

6.5. Wspieranie uczennic w systematycznym i konsekwentnym stosowaniu w codziennej praktyce szkolnej zasad:

- 6.5.1. uczciwego, dokładnego i czytelnego potwierdzania w przypisach i bibliografii każdego wykorzystanego w opracowaniu źródła,
- 6.5.2. poprawnego stosowania cytatów i parafrazy,
- 6.5.3. właściwego korzystania z takich źródeł, jak: Internet, płyty CD, media elektroniczne, fotografie, mapy, ilustracje, programy komputerowe, dane, wykresy, materiały audiowizualne i in.

- 6.5.4. brania odpowiedzialności za każdą pracę przedstawioną jako własnego autorstwa.
7. Odpowiedzialność uczennicy wyraża się w następujący sposób:
 - 7.1. potwierdzenie samodzielnego wykonania pracy poprzez podpisanie *Oświadczenia o rzetelności naukowej* na początku pierwszego roku IB (Załącznik 1)
 - 7.2. przygotowanie pełnego i poprawnego opisu w przypisach bibliograficznych,
 - 7.3. sprawdzenie opisów bibliograficznych i bibliografii w swojej pracy przed jej oddaniem do oceny oraz innych wymagań formalnych,
 - 7.4. wypełnianie zadań zgodnie ze szkolnym kalendarzem terminów granicznych,
 - 7.5. przekazanie nauczycielowi pracy w formie elektronicznej i papierowej,
 - 7.6. przyjęcie do wiadomości, że po podpisaniu *karty oceny pracy* (cover), nie ma już możliwości zamiany pracy, jeśli pierwsza okaże się plagiatem,
 - 7.7. zachowanie świadczące o przyjęciu do wiadomości, że nauczyciel może odmówić - na podstawie prawa danego mu przez IB - podpisania *karty oceny pracy* (cover), jeśli uzna pracę za pisaną niesamodzielnie,
 - 7.8. udowodnienie, że praca jest wykonana przez nią samodzielnie.
8. Odpowiedzialność nauczyciela wyraża się poprzez:
 - 8.1. promowanie dobrych praktyk pracy intelektualnej,
 - 8.2. działanie w zgodzie ze szkolnymi regulaminami,
 - 8.3. zapoznanie uczennic ze specyfiką metodologii pracy naukowej w obrębie nauczanego przedmiotu i wspieranie ich konieczną radą i pomocą,
 - 8.4. monitorowanie procesu pisania prac zaliczeniowych (bieżących oraz komponentów egzaminacyjnych) poprzez:
 - 8.4.1. ustalanie terminów pośrednich dla dłuższych prac
 - 8.4.2. ocenianie metodologii prac śródrocznych,
 - 8.4.3. zwracanie uwagi na wszelkie zmiany w stylu pisania prac (adekwatność w stosunku do prezentowanej wiedzy i umiejętności, bezbłędnosc itp.),
 - 8.4.4. zidentyfikowanie autentyczności i samodzielności wykonanej pracy,
 - 8.4.5. zbieranie dokumentacji poświadczającej o samodzielności prac (np. kopie prac oddanych w terminach pośrednich),
 - 8.4.6. nadzorowanie zbierania danych (jeśli dotyczy),
 - 8.4.7. upewnienie się, że teksty cytowane są opisane w przypisach bibliograficznych,
 - 8.4.8. sprawdzenie prac w programie antyplagiatowym,
 - 8.5. Ponadto promotorzy samodzielnych dyplomowych prac badawczych EE:
 - 8.11.1. wspomagają uczennice w czasie prowadzenia badań i pisania pracy,
 - 8.11.2. zapewniają odpowiednie wskazówki i rady dotyczące umiejętności poprawnego przeprowadzenia badań,
 - 8.11.3. potwierdzają autentyczność/samodzielność wykonanej pracy.
 - 8.11.4. Monitorują proces pisania trzech refleksji oraz wypełnienie okładki RPP
 - 8.11.5. Piszą własną refleksję po skończeniu pracy nad EE oraz uzupełniają odpowiednią sekcję w okładce RPP

9. Jeśli koordynator lub nauczyciel ma powody podejrzewać, że praca lub jej część, nie jest autentyczną pracą uczennicy, nie może być przyjęta i przesłana do oceny. W zaistniałej sytuacji:
 - 9.1. nauczyciel informuje uczennicę o wątpliwościach dotyczących przedstawionej przez nią pracy,
 - 9.2. w przypadku gdy, uczennica potwierdzi wątpliwość nauczyciela, a praca nie została jeszcze załadowana na platformę e-coursework, można zrewidować pracę i powtórnie przedłożyć ją do oceny w czasie określonym przez nauczyciela,
 - 9.3. w przypadku gdy, uczennica nie potwierdzi wątpliwości nauczyciela, przedstawia pisemne uzasadnienie swojego stanowiska oraz dowody samodzielności wykonanej pracy: np. notatki z poszczególnych etapów pracy,
 - 9.4. nauczyciel może sprawdzić samodzielność wykonanej przez uczennicę pracy krótkim testem lub ustnym egzaminem po czym podejmuje ostateczną decyzję w sprawie,
 - 9.5. nauczyciel przedstawia koordynatorowi swoje stanowisko oraz zebrane dowody i oświadczenie uczennicy,
 - 9.6. nauczyciel opisuje zadanie literą "F", jeśli uczennica nie przekona go o autentyczności/ samodzielności swojej pracy lub kiedy nie można już wyznaczyć dodatkowego czasu na przygotowanie nowej pracy,
 - 9.7. w przypadku gdy, nauczyciel odmówi podpisania *karty oceny pracy* (cover) i opisze ją literą "F", praca nie zostaje wysłana do oceny,
 - 9.8. w przypadku gdy, plagiat został udowodniony po podpisaniu *karty oceny pracy* (cover) lub wysłaniu pracy do sprawdzenia, koordynator jest zobowiązany zgłosić ten fakt IB.

10. Oficjalne postępowanie wyjaśniające następuje w sytuacji, gdy:
 - 10.1. koordynator informuje IB o podejrzeniu, że praca przekazana IB do oceny lub moderacji, może nie być samodzielną/autentyczną pracą uczennicy,
 - 10.2. koordynator informuje IB, o wykroczeniu, które miało miejsce w czasie egzaminów,
 - 10.3. egzaminator podejrzewa nieuczciwość i zgłasza to wraz z dowodami IB,
 - 10.4. członek centralnej komisji egzaminacyjnej IB wskazuje na prace, które mogą być plagiatem.

11. Dochodzenie w sytuacji plagiatu zgłoszonego przez egzaminatora zewnętrznego:
 - 11.1. dyrektor centrum egzaminacyjnego informuje koordynatora o rozpoczętym procesie wyjaśniającym,
 - 11.2. koordynator informuje dyrektora szkoły,
 - 11.3. koordynator informuje uczennicę i jej rodziców (prawnych opiekunów) o zaistniałej sytuacji,
 - 11.4. koordynator przeprowadza dochodzenie i przygotowuje dla IB następujące dokumenty:
 - 11.4.1. oświadczenie uczennicy,
 - 11.4.2. oświadczenie nauczyciela, promotora,
 - 11.4.3. oświadczenie koordynatora,
 - 11.4.4. dokumentację z przebiegu rozmowy wyjaśniającej z uczennicą.

12. Dochodzenie w sytuacji gdy nierzetelność nastąpi w trakcie egzaminów:
 - 12.1. uczennica może dokończyć egzamin, nie zakłócając jego przebiegu,
 - 12.2. członek komisji egzaminacyjnej natychmiast informuje koordynatora o zaistniałej sytuacji,
 - 12.3. koordynator bezpośrednio po egzaminie rozpoczyna wyjaśnienia sytuacji, przeprowadza wywiad z uczennicą i zbiera pisemne wyjaśnienia uczennicy i egzaminatora,
 - 12.4. koordynator informuje dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów) uczennicy o zaistniałej sytuacji,
 - 12.5. koordynator przesyła pełne pisemne wyjaśnienie zaistniałej sytuacji IB wraz z dokumentacją:
 - 12.5.1. układ miejsc uczennic w czasie egzaminu,
 - 12.5.2. oświadczenie każdego z członków komisji egzaminacyjnej,
 - 12.5.3. oświadczenie uczennicy,
 - 12.5.4. nieautoryzowane materiały, które były w posiadaniu uczennicy.
 - 12.6. uczennica ma możliwość przystąpienia do wszystkich egzaminów w trwającej sesji,
 - 12.7. IB podejmuje ostateczną decyzję i określa konsekwencje.

13. Dochodzenie w sytuacji podejrzewanej czy udowodnionej nierzetelności w zakresie egzaminów wewnętrznych (IA) lub samodzielnej dyplomowej pracy badawczej (EE):
 - 13.1. IB informuje koordynatora o wszczętym postępowaniu wyjaśniającym i zobowiązuje do zebrania odpowiedniej dokumentacji,
 - 13.2. koordynator informuje o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły, uczennicę i jej rodziców (prawnych opiekunów) oraz nauczyciela prowadzącego,
 - 13.3. uczennica może zobaczyć dowody podejrzenia,
 - 13.4. uczennica zachęcona jest do ustnego i pisemnego wyjaśnienia zaistniałej sytuacji, może swoje wyjaśnienie zastrzec wyłącznie do wiadomości IB,
 - 13.5. jeśli uczennica odmówi możliwości pisemnego wyjaśnienia, koordynator powinien zawrzeć tę informację w swoim sprawozdaniu,
 - 13.6. koordynator prosi o pisemne wyrażenie swojego stanowiska nauczyciela prowadzącego,
 - 13.7. koordynator może być poproszony przez IB o dołączenie do dokumentacji pierwszych szkiców pracy uczennicy, jej prac pisanych pod nadzorem, prac klasowych i domowych.
 - 13.8. IB podejmuje ostateczną decyzję w sprawie.

14. Konsekwencje nierzetelności naukowej
 - 14.1. w kontekście prac egzaminacyjnych:
 - 14.1.1. jeśli komisja IB stwierdzi, że doszło do nieumyślnego naruszenia zasad rzetelności naukowej (academic infringement), dany komponent lub jego część nie podlega ocenie a uczennica może wciąż ubiegać się o uzyskanie oceny w danym przedmiocie,

- 14.1.2. jeśli uczennica okaże się winną nierzetelności w zakresie całej pracy lub jej części, nie uzyskuje oceny z danego przedmiotu oraz dyplomu IB DP a jedynie wykaz ocen z poszczególnych przedmiotów,
- 14.1.3. w przypadku rażącej nierzetelności, uczennica może być pozbawiona prawa podejścia do kolejnej sesji egzaminacyjnej,
- 14.1.4. IB może odebrać dyplom IBDP w każdym czasie, jeśli nierzetelność zostanie udowodniona po ogłoszeniu wyników.
- 14.2. w kontekście bieżących prac szkolnych, w zależności od rangi wykroczenia:
 - 14.2.1. ocena niedostateczna,
 - 14.2.2. upomnienie wychowawcy lub dyrektora szkoły,
 - 14.2.3. ustalenie niższej oceny zachowania,
 - 14.2.4. zawieszenie w prawach ucznia.

15. System cytowania (Acknowledging sources)

- 15.1. Uczennica ponosi wyłączną odpowiedzialność za pełne i poprawne cytowanie i opis bibliograficzny wykorzystywanych przez nią źródeł.
- 15.2. Szkoła stosuje trzy style cytowania:
 - 15.2.1. Konwencja Literaturoznawcza - system właściwy dla języka ojczystego,
 - 15.2.2. American Psychological Association Referencing Style (APA) - system stosowany dla takich przedmiotów, jak: biologia, chemia, fizyka, matematyka, geografia,
 - 15.2.3. Chicago Referencing Style - stosowany w historii
- 15.3. Każdy z wybranych sposobów cytowania pozwala właściwie stosować:
 - 15.3.1. przypisy tekstowe - odniesienie w tekście do pracy innego autora poprzez sparafrazowanie myśli lub jej dosłowny cytat, podając jego nazwisko, datę publikacji i stronę (tylko w przypadku cytowania bezpośredniego) w nawiasie półokrągłym; przypisy odnoszą się do pozycji opisanych w bibliografii,
 - 15.3.2. opis bibliograficzny - rozwinięty adres bibliograficzny dzieła, z którego zaczerpnięte zostały myśli,
 - 15.3.3. bibliografię - alfabetyczną listę źródeł umieszczoną na końcu pracy (APA stosuje termin: "reference list", język ojczysty: „bibliografia”).
 - 15.3.4. Szczegółowe instrukcje stosowania APA oraz MLA są dostępne na stronie: <https://owl.english.purdue.edu/>

16. Wykaz dokumentów, które odnoszą się do Szkolnego Kodeksu Rzetelności Naukowej:

- 16.1. Statut szkoły
- 16.2. Program nauczania dla uczniów IB
- 16.3. Polityka językowa szkoły
- 16.4. Oświadczenie o rzetelności naukowej
- 16.5. Dokument IB "Rzetelność naukowa" (Academic Honesty)
- 16.6. Plagiat.pl - system antyplagiatowy

17. Prawa autorskie prac uczennic przedstawionych IB do oceny

Szkoła współpracuje z IB w zakresie określonych przez nią zasad zachowania praw autorskich uczniów:

Kandydat zachowuje wszelkie prawa autorskie w stosunku do materiałów przekazanych do oceny, jednak z chwilą przekazania materiałów, z zachowaniem artykułu 6.4, kandydat przekazuje Organizacji Matury Międzynarodowej niewyłączne, nieodpłatne i ogólne prawo do kopiowania otrzymanych materiałów w dowolnej formie dla celów ewaluacyjnych, edukacyjnych, szkoleniowych i/lub promocyjnych wynikających z działalności Organizacji Matury Międzynarodowej lub działań powiązanych zaaprobowanych przez organizację przez okres ochrony praw autorskich zawarty w odpowiednich zapisach prawnych. (General regulations, art 6, p. 6.2)

Bibliografia:

Podmiotowa:

1. International Baccalaureate Organization. 2019. *Academic integrity*, Cardiff: Peterson House.
2. International Baccalaureate Organization. 2016 (updated 2019). *General regulations: Diploma Programme*. Cardiff: Peterson House.
3. International Baccalaureate Organization. 2014 (updated 2016). *Academic honesty in the IB educational context*, Cardiff: Peterson House.
4. International Baccalaureate Organization. 2014. *Effective citing and referencing*. Cardiff: Peterson House.

Przedmiotowa:

1. Komisja do spraw etyki w nauce, załącznik do uchwały Nr 10/2012 Zgromadzenia Ogólnego PAN, *Kodeks etyki pracownika naukowego*, 13 grudnia 2012 r.
2. <https://owl.english.purdue.edu/> dostępna 01. 12. 2014.

ZAŁĄCZNIK 1

Oświadczenie o rzetelności naukowej

Ja, niżej podpisana,,
oświadczam, że jestem świadoma zasad samodzielnego przygotowywania Egzaminów Wewnętrznych (*Internal Assessment*) ze wszystkich przedmiotów oraz Pracy Dyplomowej (*Extended Essay*), w związku z czym zobowiązuję się do uczciwego, zgodnego ze Szkolnym Kodeksem Rzetelności (*Academic Honesty Policy*), przeprowadzenia badania oraz na prośbę nauczyciela dostarczenia dowodu mojej pracy. Jestem również świadoma, że nierzetelność naukowa (plagiat, duplikat, zmowa, fabrykowanie lub fałszowanie danych) jest bardzo poważnym wykroczeniem, które może skutkować nieprzyznaniem Dyplomu IB. W przypadku braku wystarczającego dowodu nauczyciel może wyciągnąć w stosunku do mnie wszelkie wynikające z tego konsekwencje, w tym konieczność wykonania całkowicie nowego badania lub nawet otrzymanie 0 punktów za Egzamin Wewnętrzny (*Internal Assessment IA*), co wiąże się z niezdaniem matury.

.....
data i podpis uczennicy

.....
data i podpis rodzica uczennicy

.....
data i podpis koordynatora IB